

STUDIU INFOPOLITIC

**ROMÂNII AȘTEAPTĂ IEFTINIRI,
ÎN URMA SCĂDERII TVA **DAR ȘI**
IMPOZITARE MAI MARE A CELOR BOGAȚI**

ROMÂNII AȘTEAPTĂ IEFTINIRI, ÎN URMA SCĂDERII TVA. DAR ȘI IMPOZITARE MAI MARE A CELOR BOGAȚI, DESI COTA UNICA NU SE VA SCHIMBA¹

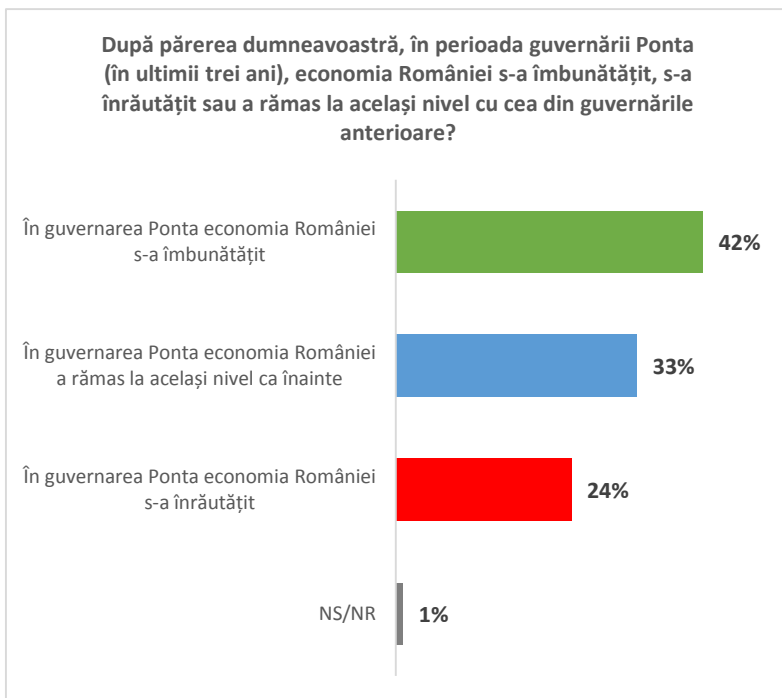
Concluzii:

- 87% dintre romani cred ca vor scadea preturile dupa reducerea TVA la alimente; 40% cred ca ar putea creste alte taxe; votantii de stanga, dar si tinerii si nehotaratii – printre cei care apreciaza cel mai mult reducerea TVA la alimente
- 52% au asteptari pozitive de la reducerea TVA la alimente, 31% au asteptari mixte si doar 17% au asteptari negative
- 84% sunt de acord cu scaderea generala a TVA de la 1 ianuarie
- Doar 17% cred ca scaderea TVA este o masura de dreapta ce n-ar fi trebuit adoptata de un guvern de stanga
- Aproape 60% dintre romani cred ca scaderea TVA trebuie insotita si de o crestere a taxarii pentru cei cu averi foarte mari
- 73% au o parere buna si foarte buna despre controalele ANAF
- 61% dintre romani au pareri pozitive despre DNA, mai mult decat in toate institutiile politice (presedintie, guvern, parlament)
- Cei mai duri adversari ai ANAF se gasesc printre telespectatorii Realitatii TV, B1TV si Digi24
- 87% dintre romani cred ca averile mari trebuie taxate suplimentar, asta in conditiile in care nu exista nici un proiect privind renuntarea la cota unica; 82% considera ca sunt necesare taxe mai mari pe consumul de lux
- Anarhismul fiscal nu este sustinut – doar putin sub 5% considera ca lucrurile ar merge mai bine in Romania daca lumea nu si-ar plati taxele
- Majoritatea romanilor cred ca Statul nu are bani suficienti pentru ca oamenii nu isi platesc taxele (80%)

¹ Analiza de fata surprinde opiniile romanilor fata de mai multe ipoteze fiscale. Tema impozitarii diferite este una tatonata de politicieni de mai multi ani, sustinuta de romani in sondaje, dar neasumata de nici un Guvern dupa 2005. Dimpotriva, proiectele guvernamentale contin planul mentinerii cotei unice si chiar a scaderii acesteia, incepand cu 2018.

Cel mai recent studiu CSCI, realizat la finalul lunii aprilie, constată că **românii apreciază intenția scăderii TVA la alimente, precum și activitatea Guvernului în domeniul luptei anti-evaziune.**

În același timp, constatăm că există un număr mare de români care cred că starea economiei s-a îmbunătățit în perioada Guvernului actual, comparativ cu Guvernele anterioare. Opinia dominantă este una a îmbunătățirii economiei. Singurii care au atitudini mai sceptice sunt votanții de dreapta și tinerii fără studii superioare.

Ce înseamnă acest lucru din perspectiva modului în care este privită Stânga și Dreapta în România?

Ce fel de așteptări au românii de la scăderea TVA și cine sunt cei care cred că vor scădea și prețurile?

Ce fel de taxare își doresc românii?

Câți din ei ar fi dispuși să susțină o diferențiere a impozitelor între diferitele categorii de venituri?

În ce măsură sunt românii dispuși la a susține Statul împotriva evaziuniștilor și cum arată cei care nu vor, sub nici o formă, să plătească vreun fel de taxe?

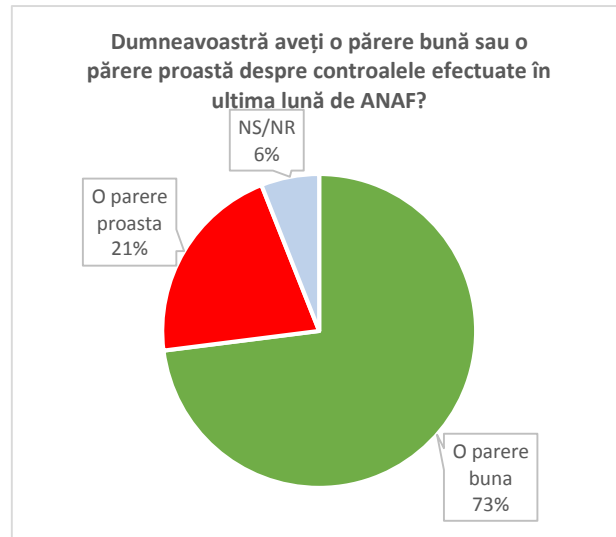
Am analizat, în paginile de mai jos, cifrele sondajului realizat în aprilie, despre taxare, anti-evaziune și dreptate socială, iar concluziile formulate sunt asumate de echipa Infopolitic.

POLITICI FISCALE – ATITUDINI FAȚĂ DE SCĂDEREA TVA LA ALIMENTE

Ce ne-a interesat însă cel mai mult, în această cercetare, a fost să vedem ce așteptări au românii în urma scăderii TVA la alimente.

Concluziile sondajului (detaliat mai jos), pot fi rezumate astfel:

- **Majoritatea crede că vor scădea prețurile²**, dar și că scăderea TVA la alimente va duce la creșterea consumului (deci, implicit, la creșterea puterii de cumpărare) și la sprijin pentru firmele românești.
- **În același timp, românii continuă să se teamă de noi taxe**, ceea ce arată că momentul 2010 (când, peste noapte, a crescut TVA cu 5 puncte, alături de multe alte taxe) continuă să producă efecte. La această temere contribuie și campania derulată împotriva actualului Guvern, care este perceput de populație ca fiind un autor al introducerii de noi taxe (în condițiile în care, în realitate, în ultimii ani, conform și rapoartelor internaționale, nivelul de taxare a scăzut în România). Așadar, chiar și când primește o veste bună, românul mediu este sceptic – are așteptări pozitive legate de efecte, dar se teme ca nu cumva vestea bună să ascundă și vești proaste ulterioare.
- **În plus, pentru echilibrarea situației fiscale, românii simt nevoia unor măsuri mai dure față de cei care încalcă legea**, dar și față de cei cu venituri mari și foarte mari (existând o deschidere inclusiv față de o viitoare impozitare diferențiată – cel puțin la nivel principal).

² Percepția scăderii prețurilor este preluată și de o parte din analiștii economici din România, care anunță inevitabilitatea acestui lucru, dar și efectele pozitive ale acestei situații - <http://www.zf.ro/opinii/nu-va-fie-frica-preturile-pica-14238305>

În spațiul public există, destul de larg răspândită, percepția că Stânga înseamnă creșteri de taxe și impozit progresiv, iar Dreapta înseamnă tăieri de taxe și cota unică. Afirmatia este superficială, simplificatoare, mainpulatoare chiar, deoarece a taxa și a impozita (atribut suveran al statului) nu reprezintă un scop în sine, ci un instrument. Ceea ce diferențiază în mod semnificativ Stânga și Dreapta nu este modul de taxare, ci cum anume sunt cheltuiți banii colectați din taxe și impozite. Niciun stat nu impune taxe și impozite doar pentru a lua bani de la populație, ci pentru a-i utiliza în anumite scopuri. Spre exemplu, Stânga poate direcționa acești bani spre cei dezavantajați (pentru a crea șanse egale, nu pentru a încuraja nemunca) și spre dezvoltarea serviciilor publice, în vreme ce dreapta îi poate folosi pentru a acoperi eventuale găuri bugetare rezultate în urma oferirii unor beneficii mediului de afaceri.

Datele sociologice prezentate mai sus arată că, din punct de vedere al fiscalității, clivajul Stânga – Dreapta, chiar și în maniera sa simplificatoare, nu funcționează deoarece nu există un echilibru, nici măcar relativ, între cei doi versanți. Marea majoritate a românilor susține măsuri fiscale asociate cu Stânga, după cum constatăm și în cercetare.

Este posibil ca aceste opinii dominante să fie și rezultatul intensificării luptei împotriva corupției (DNA) și împotriva evaziunii fiscale (ANAF). Altfel spus, românii sunt adepții unui sistem de taxare considerat echitabil în măsura în care văd că statul devine eficient, transparent și corect în gestionarea banului public.

Revenind la taxare, constatăm din analiza acestor date cât de important este modul în care această politică este percepută de populație - taxele și impozitele (fie că sunt mari, mici, sub formă de cotă unică sau progresive) nu sunt un scop în sine, ci un instrument.

ESTE REDUCEREA TVA LA ALIMENTE O MĂSURĂ DE STÂNGA?

Reducerea TVA reprezintă și o miză ideologică pentru PSD. În condițiile în care tot mai multe studii arată că România se confruntă cu problema tot mai gravă a creșterii inegalității, reducerea TVA la alimente vine tocmai în sprijinul celor care au fost afectați cel mai grav de efectele crizei economice și ale politicilor de austeritate, pentru că în rândul acestora va crește cel mai mult puterea de cumpărare.

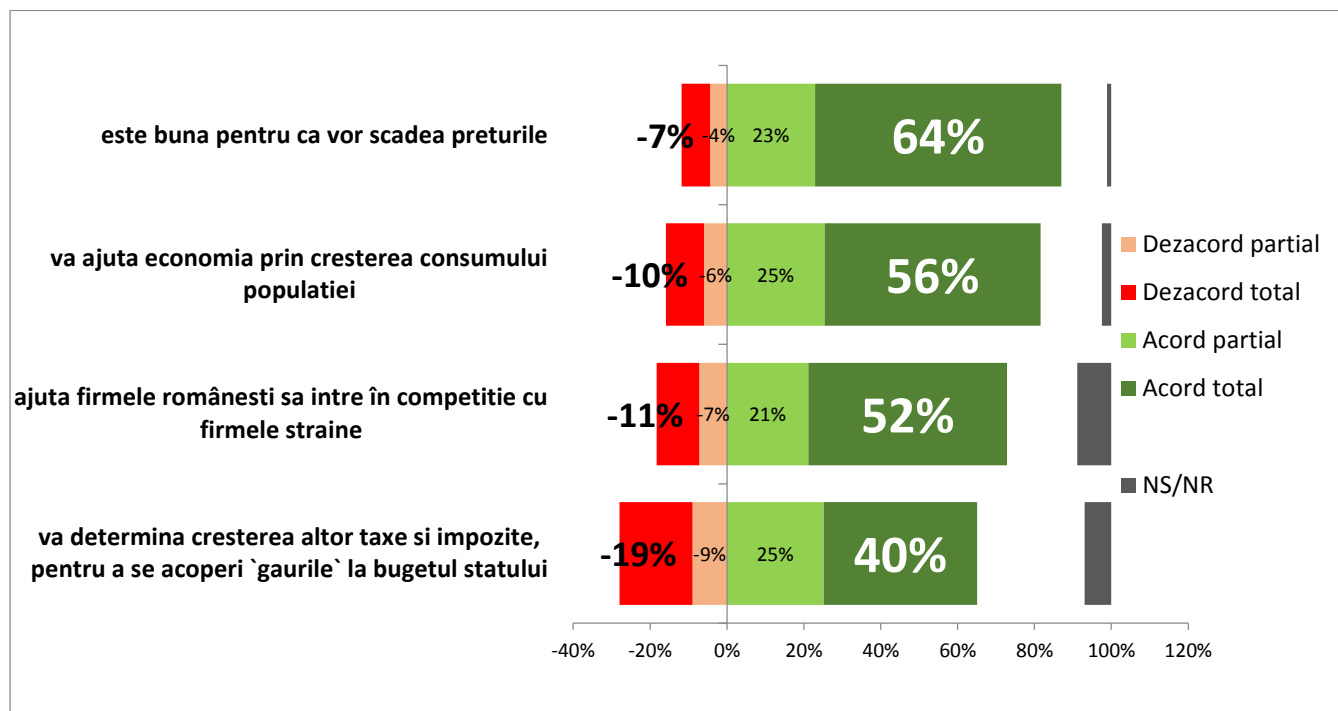
Partea bună pe care o constatăm din acest sondaj este aceea că românii nu simt o predispoziție în a susține atitudini anarhiste, anti-statale. Românii înțeleg rolul taxelor, înțeleg utilitatea respectării obligațiilor fiscale, dar în același timp simt nevoia unei mai mari afirmări a autorității statului împotriva celor care par să aibă parte de privilegii sau excepții.

Aplicarea legii pentru toți la fel, o atitudine mai dură față de cei cu averi mari, precum și conștiința direcționării banilor generați din taxe nu spre corupție, ci spre dezvoltarea serviciilor publice – acestea par să fie deziderate normale, care arată o societate echilibrată și modernă.

PROBLEMA TAXĂRII NU ESTE, ÎN CIUDA DEZBATERILOR PUBLICE (INCLUSIV ÎN ROMÂNIA) UNA PUR IDEOLOGICĂ.

Ideea că stânga va crește nivelul de taxare, iar dreapta le va reduce nu are un fundament doctrinar – și pentru stânga, și pentru dreapta, taxele sunt un instrument. În principiu, taxarea diferențiată sau un nivel mai ridicat al taxării este preferată de stânga pentru asigurarea condițiilor funcționării serviciilor publice și ale asigurării egalității de șanse, dar numai cu caracter temporar. Stânga nu își asumă să crească taxele la nesfârșit.

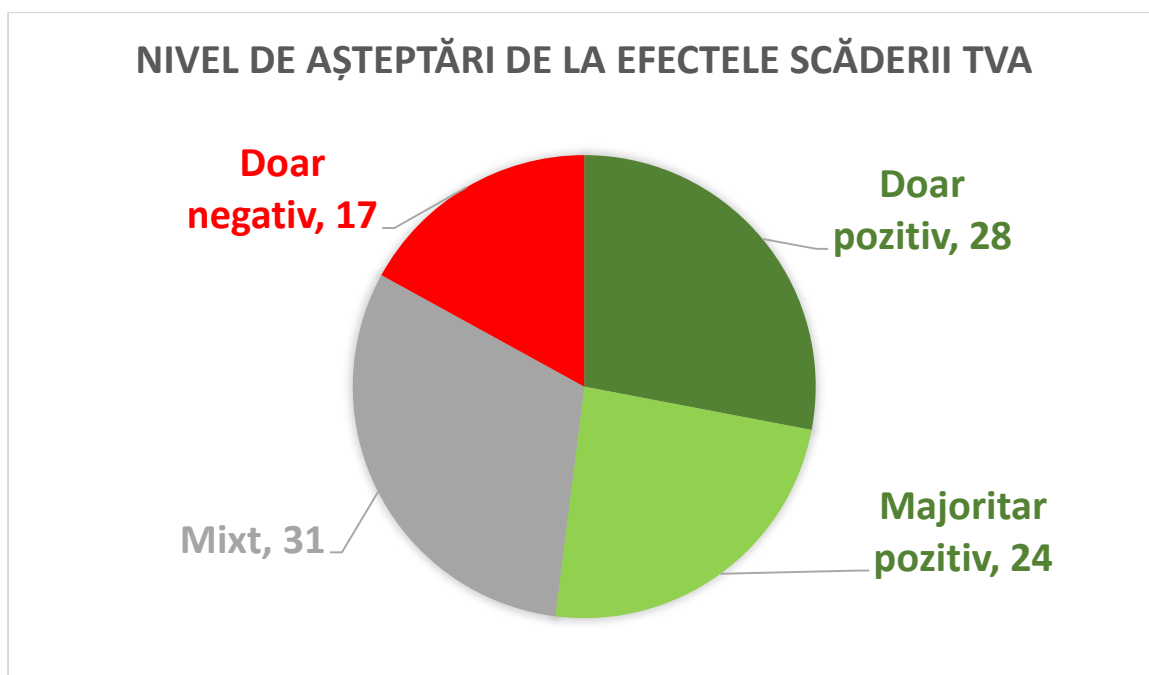
SUSȚINERE PENTRU SCĂDEREA TVA LA ALIMENTE

- 9 din 10 români au auzit de anunțul premierului că TVA-ul la alimente va scădea la 9%.
- Măsura este una foarte populară, 90% se declară de acord, chiar și din cei care nu auziseră de măsură.
- Principalele așteptări ale publicului în urma scăderii TVA la alimente sunt scăderea prețurilor (64% puternic de acord + 23% parțial de acord), creșterea consumului populației (56%+25%) și ajutorul acordat firmelor românești în competiție cu cele străine (52%+21%).
- Totuși, există și temerea că această măsură va fi urmată de creșteri de taxe și impozite, drept compensare: 40% convinși de acest lucru, 21% acord parțial, doar 18% nu cred asta. Chiar dintre cei care cred că este o măsură bună, mai mult de jumătate se tem că ar putea crește alte taxe.
- Guvernul este apreciat tocmai pentru că infirmă așteptările conturate în ultimii ani (lumea este obișnuită ca guvernul să taxeze suplimentar – fie pentru că așa a făcut în 2010, fie pentru că așa s-a spus constant în spațiul public în ultimii ani, indiferent dacă a fost real sau nu; atunci când deciziile oficiale sunt contrare acestei „obișnuințe”, lumea are sentimente amestecate, vestea fiind primită și cu optimism, dar și cu temeri pentru viitor).

ROMÂNII – AȘTEPTĂRI POZITIVE SAU NEGATIVE?

Am combinat variabilele referitoare la consecințe într-o singură variabilă cu 4 categorii, pentru a vedea câți dintre români cred că vor urma consecințe pozitive (dintre cele propuse spre analiză):

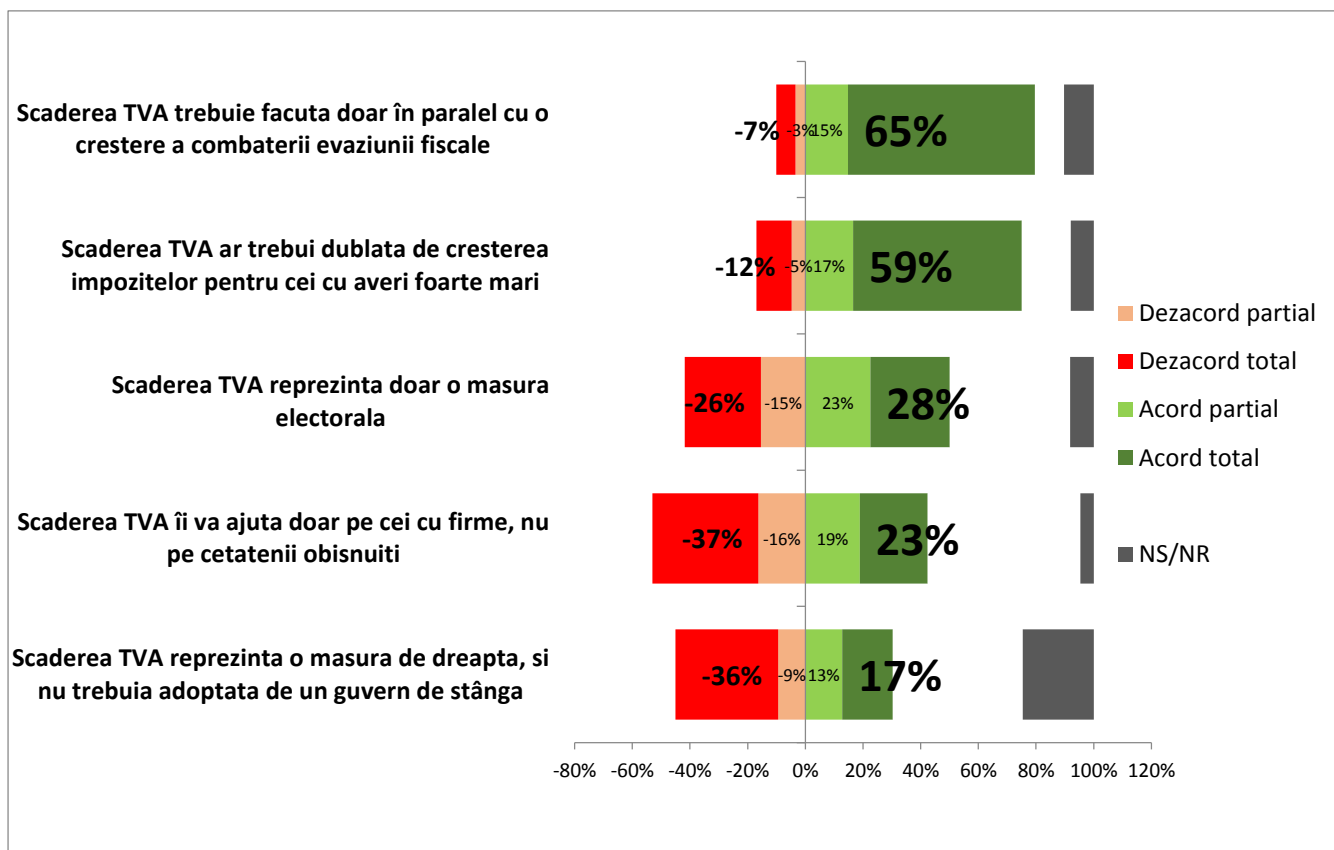
- Doar consecințe pozitive (28% din eșantion):** cel puțin 2 din 3 menționate (scad prețuri, crește competitivitatea, consum) și consecința negativă (cresc alte taxe) nementionată. Mai ales pensionarii și votanții de stânga (40%), mai puțin muncitorii, ardelenii, locuitorii orașelor mici și nehotărâții sau votanții de dreapta (20-25%).
- Mai mult consecințe pozitive (24% din eșantion):** 2 din 3 menționate și acord doar parțial cu consecința negativă - ceva mai mult ardelenii și locuitorii orașelor mici, mai puțin cei care nu votează, locuitorii din sud sau cei din orașele mari.
- Și consecințe pozitive și negative (31% din eșantion):** 2 pozitive din 3 menționate și acord foarte puternic cu consecința negativă. Mai ales muncitorii, cei din sud și nehotărâții.

4. **Doar consecințe negative (17% din eșantion):** maxim o consecință pozitivă menționată și acord foarte puternic cu consecința negativă sau dezacord față de reducerea TVA: mai mult cei care nu votează (33%), mai puțin votanții stângii, săracii sau pensionarii.

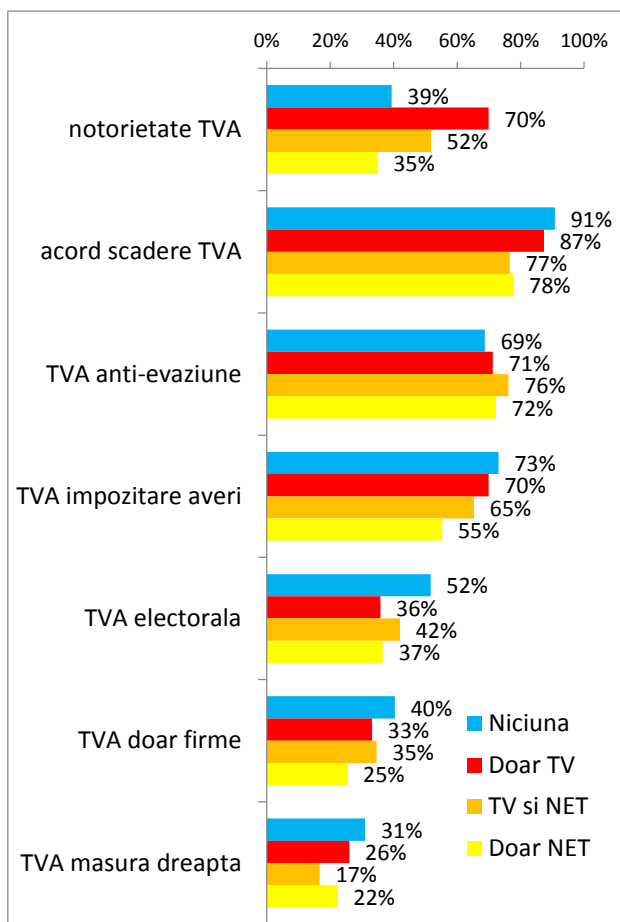
Votanții de stânga văd mai mult consecințele pozitive, în vreme ce nehotărâții sau votanții de dreapta văd efecte pozitive, dar se tem că vor crește taxele.

		Doar consecințe pozitive	Mai multe consecințe pozitive	Si pozitive si negative	Doar consecințe negative
		% linie	% linie	% linie	% linie
TOTAL		28%	24%	31%	17%
SEGMENT	Pensionari	33%	25%	29%	13%
	Muncitori	21%	20%	38%	21%
	Tineri	28%	24%	31%	16%
	Intelectuali	27%	25%	28%	20%
SEX	Barbat	27%	23%	31%	19%
	Femeie	29%	24%	32%	15%
BUNASTARE	Sarac	28%	24%	32%	17%
	Mediu	27%	24%	30%	19%
	Bogat	31%	23%	35%	10%
REGIUNE	Moldova	31%	26%	27%	16%
	Muntenia si Oltenia	30%	18%	35%	17%
	Transilvania	24%	28%	30%	17%
	Bucuresti	28%	22%	33%	17%
TIPLOC	Urban mare	30%	18%	34%	19%
	Urban mic	25%	30%	27%	18%
	Rural	28%	25%	32%	15%
VOT	Stanga	40%	27%	32%	2%
	Nehotarati	22%	20%	36%	22%
	Nu voteaza	25%	15%	27%	33%
	Dreapta	23%	25%	33%	19%

EFECTE ULTERIOARE SCĂDERII GENERALE A TVA, post 1 ianuarie 2016

- Notorietatea intenției de a scădea TVA la 20% din 2016 este mai scăzută: circa 6 din 10 români au auzit, restul nu sau nu sunt siguri. Diferență mare pe vârste și mai mici pe genuri: 80% din pensionari au auzit, față de 27% din tineri, bărbații cu 10% mai mult decât femeile.
- Măsura se bucură de un suport ridicat: 84% de acord, 7% împotrivă, 9% nehotărâți. Așadar, la momentul luării efective a deciziei (votul din Parlament și eventuala promulgare de către Președinte), impactul pozitiv va fi unul notabil.
- Interesante sunt însă interpretările asociate acestei scăderi a TVA, o măsură care pare că trebuie să fie însoțită de o creștere a taxării pentru cei cu venituri mari și de o intensificare a luptei împotriva evaziunii fiscale.

- Majoritatea oamenilor (80%) sunt de acord cu acest mixt, care ar însemna o reformă fiscală prin care raportarea statului la cetățean este mai echitabilă și mai corectă. O creștere a impozitării pentru cei cu venituri mari este o solicitare care dă, constant, în cercetările efectuate de echipa noastră din 2010 încoace, rezultate care ar trebui să justifice o impozitare diferențiată, cu taxe mai mari pentru cei cu venituri mari, decât cele pentru cei cu venituri mici.

- Există, după cum era de așteptat, și sceptici în ceea ce privește scăderea TVA: 50% consideră că aceasta este mai degrabă o măsură electorală (60% dintre cei care nu doresc aplicarea măsurii dar și 40% din cei care doresc scăderea TVA). 40% nu simt că scăderea TVA va aduce beneficii asupra consumatorului, ci doar

către firme (50% din cei care nu doresc creșterea TVA, 30% din cei care doresc), iar 30% consideră că aceasta este o măsură ce trebuia luată de un guvern de dreapta, nu unul de stânga.

De notat și modul în care este receptat acest pachet de ipoteze fiscale, în funcție de sursa media folosită – diferențele sunt importante și ele reflectă mecanisme diferite de informare. Așadar, există o notorietate mai crescută la cei care urmăresc doar televiziunea pentru informare, cu precădere Antena3, RTV sau Digi24.

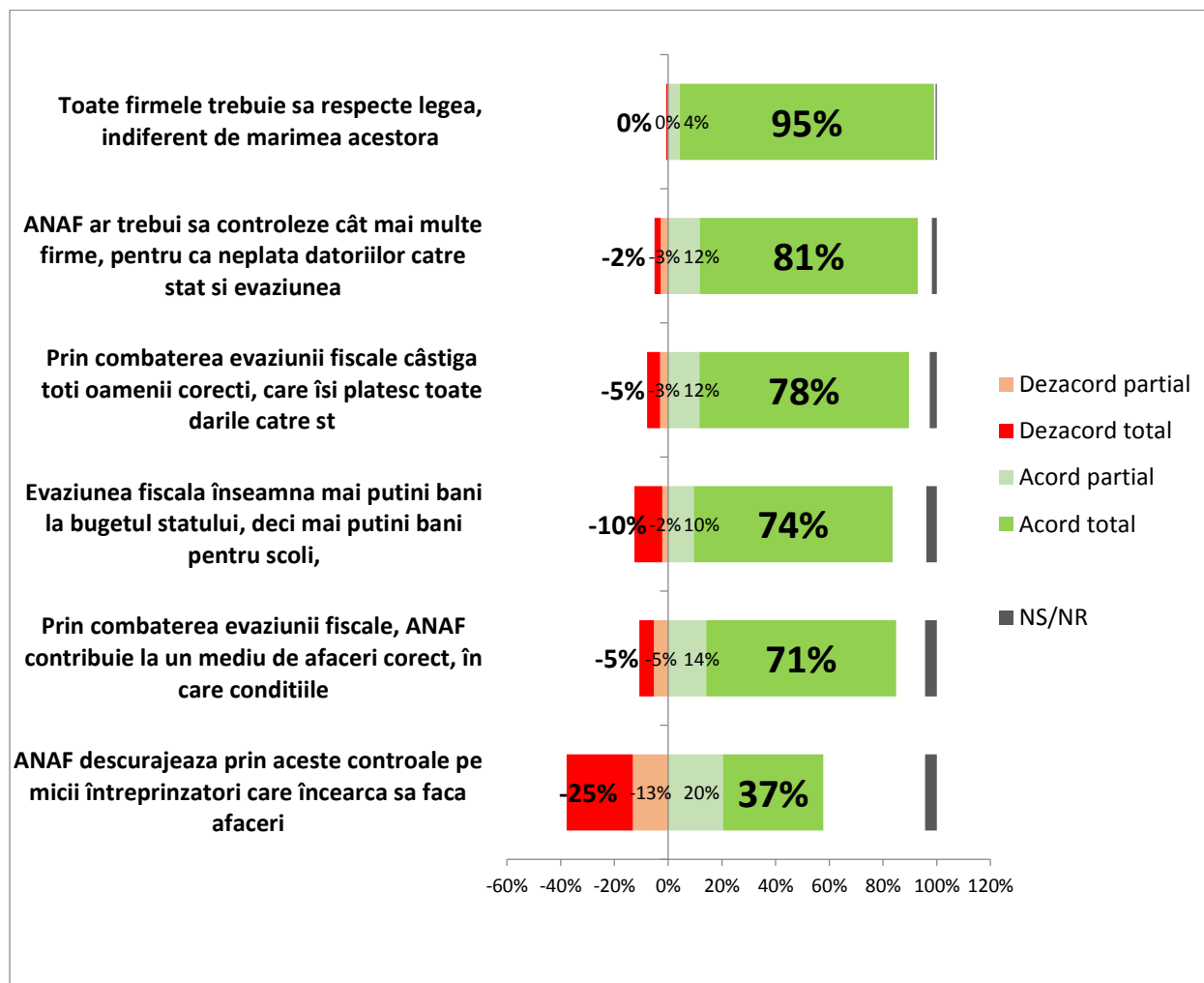
- Acord ridicat peste tot, mai ales la cei care nu urmăresc nici TV, nici internet sau doar TV, cu precădere Antena 3 și RTV.
- Efectul legat de întărirea activității anti-evaziune - dorită în special de telespectatorii Digi24, însă, mai puțin la B1.

- Impozitarea averilor mari - mai puțin dorită de cei care accesează doar internetul sau de cei care preferă B1 sau Digi24, dar tot o majoritate și aici.
- Cei care nu urmăresc surse media sau cei care se uită la Realitatea, B1 sau Digi24 sunt mai predispuși să creadă că anunțul are un caracter electoral.

LEGITIMITATEA unei formule diferențiate de taxare nu are nici ea neapărat un fundament ideologic.

Perspectiva liberală clasică pledează (prin Adam Smith) tocmai pentru taxare diferențiată, rezonând că cei mai avuți indivizi ai societății au mai mult de câștigat din menținerea ordinii sociale și mult mai mult de pierdut decât restul populației din distrugerea ei.

SUSȚINERE PENTRU ACTIVITATEA ANAF

- 93% din români au auzit de controalele de la ANAF din ultima perioadă, notorietate mare în toate grupurile (și la tineri e 86%).
- 73% dintre ei au o părere bună despre ele, 21% una proastă și 6% nu au o părere. Cei care au o părere proastă nu au un profil diferit față de cei care au o părere bună.
- Suportul pentru combaterea evaziunii fiscale este unul puternic, justificat în termeni morali – corect față de cei care plătesc datoriile, dar și pragmatici – creșterea încasărilor la bugetul de stat, iar dorința ca acțiunile ANAF să se extindă e larg răspândită (toate peste 85%).
- Formulată în termeni juridici, toți sunt de acord că indiferent de mărimea firmei, toți ar trebui să respecte legea. Cu toate acestea, în termeni de efecte secundare, mai mult de 50% consideră că ANAF descurajează

micii producători (argumentul principal al dreptei, propagat prin presa prietenă, gen *gandul.info*), în timp ce 40% nu consideră acest lucru ca fiind relevant.

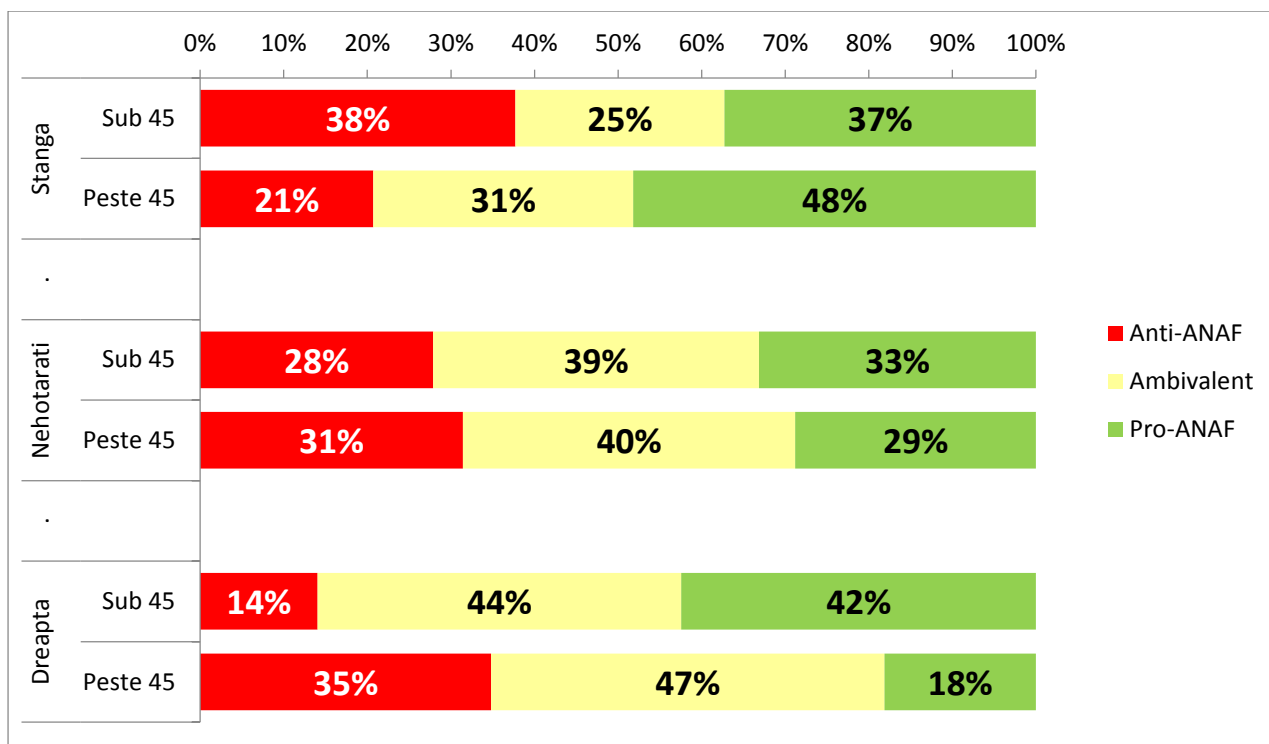
- O părere mai rezervată o au muncitorii, ardelenii, intelectualii, dar și cei care nu votează de obicei (și care nu au în general încredere în instituții).
- ANAF nu este politizat în ochii alegătorilor (pe medii, și publicul de stânga și cel de dreapta susține ANAF; există diferențe în interiorul acestor publicuri, după cum vedem mai jos).

Pentru o analiză mai ușoară, **am împărțit oamenii în trei categorii**: cei care nu sunt de acord cu intervențiile ANAF (Anti-ANAF), cei care sunt de acord dar menționează efectul negativ asupra micilor afaceri (Ambivalent) și cei care sunt de acord și nu consideră că micul capital este dezavantajat (pro-ANAF).

- Pe eșantionul total, tinerii erau mai pro-ANAF decât ceilalți, însă contează mult și opinia politică.
- De exemplu, votanții de stânga sunt în general pro-ANAF, dar cei sub 45 de ani sunt mai puțin pro (37% față de 48%).
- Votanții de dreapta sunt majoritatea ambivalenți, ei iau în considerare și efectele asupra micilor întreprinzători. Printre votanții de dreapta, efectul vârstei este inversat: tinerii de dreapta puternic pro-ANAF (42% pro și doar 14% anti) în timp ce cei trecuți de 45 de ani sunt mai mult anti-ANAF.

UTIL: Legitimitatea implicită a strategiilor guvernamentale nu este data neapărat de nivelul taxării, ci de un alt fenomen – credibilitatea instituțiilor publice, a regulilor fundamentale ale comportamentului cetățenilor în spațiul public.

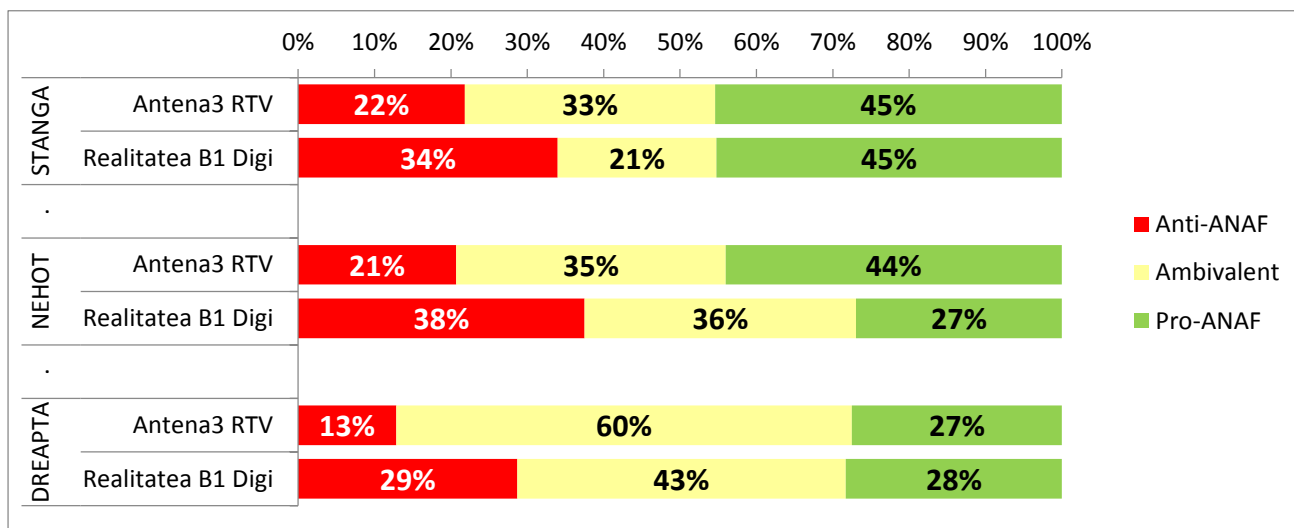
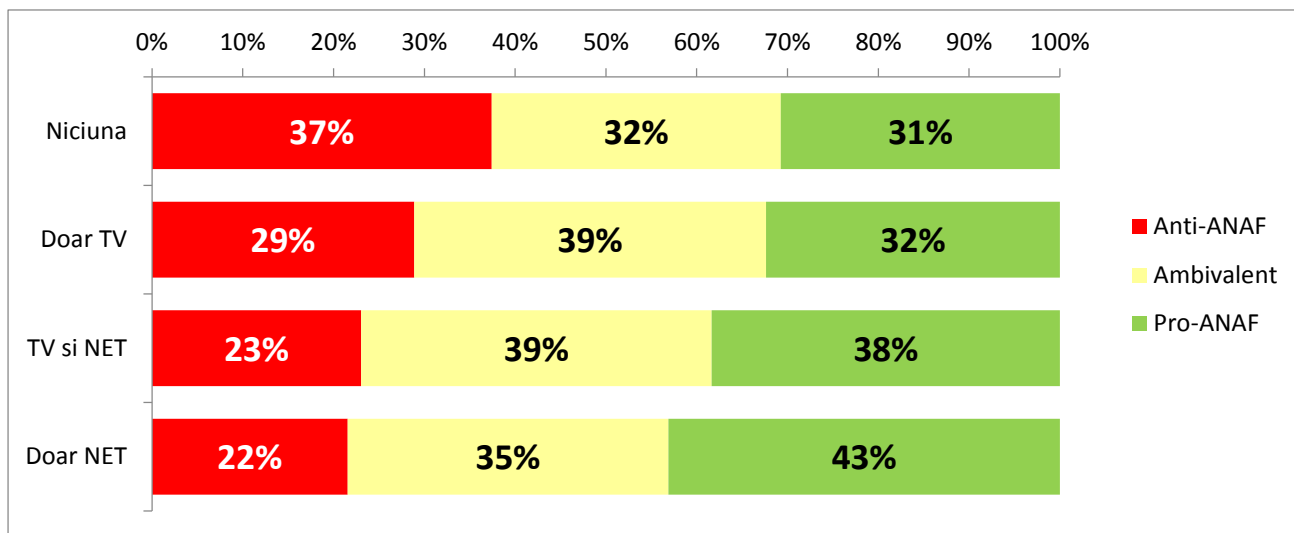
În condițiile unei neîncrederi aproape funciare cu privire la capacitatea statului de a aduna veniturile proprii și de a le cheltui eficient, intensificarea acțiunilor ANAF atacă o problemă non-ideologică, dar care stă la baza funcționării oricărui sistem: fie că vorbim de stat minimal sau de statul bunăstării, instituțiile publice trebuie să își realizeze eficient sarcinile.

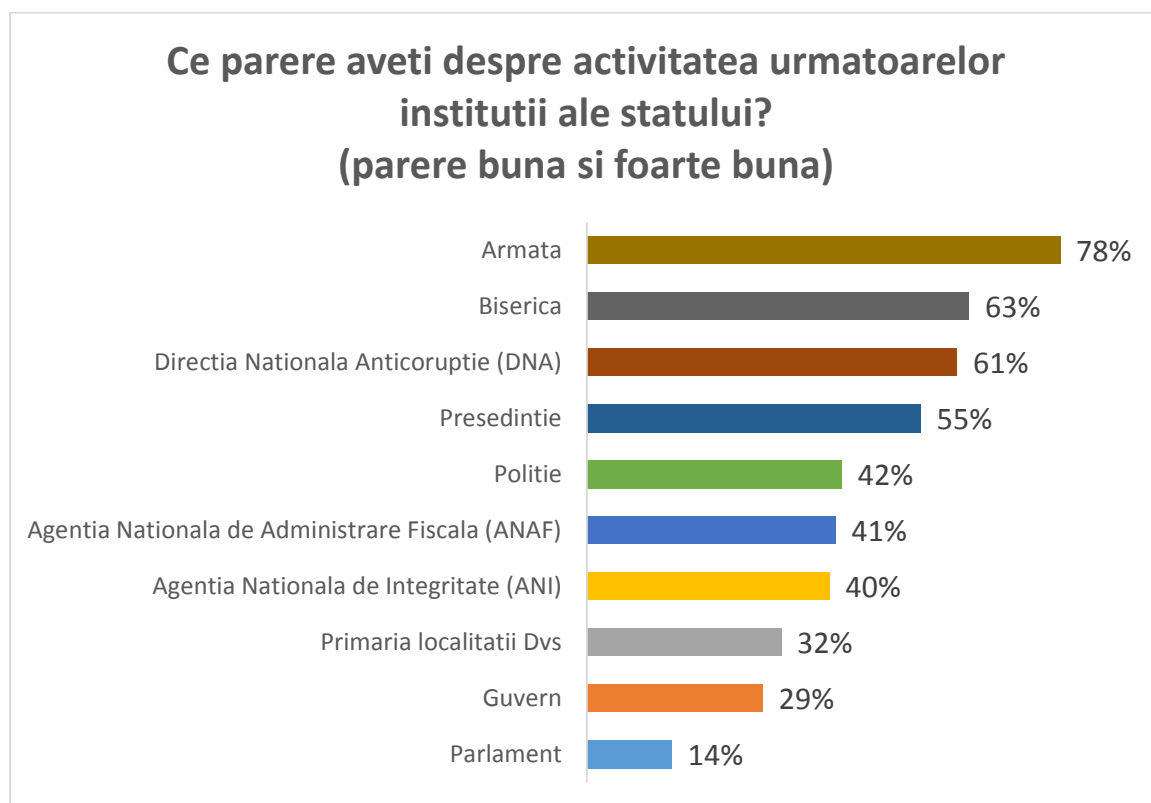
Concluzii în funcție de tipul consumului media:

- Cei care nu urmăresc nici TV, nici NET sunt mai degrabă anti-ANAF. Cei care urmăresc doar TV sunt mai ales ambivalenți.
- Cu cât scade consumul de TV dar crește consumul de internet, cu atât acțiunile ANAF sunt mai apreciate! Cei care navighează doar pe internet și nu urmăresc zilnic televiziunea, susțin total ANAF în proporție de 43%, cu doar 22% împotrivă.
- Contează și posturile TV urmărite. Este clar că aceia care urmăresc Antena3 sau RTV sunt mai puțin anti-ANAF (22%) decât cei care urmăresc Realitatea, B1 sau Digi24 (30-40%). Această relație se păstrează indiferent de direcția votului. Astfel, votanții stângii care se uită la Realitatea (de exemplu) sunt mai puțin de acord cu acțiunile ANAF decât votanții de stânga care se uită la RTV sau Antena3. La fel nehotărâții, la fel votanții de dreapta.

- Așadar, din perspectiva televiziunilor, cele care stimulează cel mai mult mesaj anti-ANAF (conform percepției publicului) sunt: Realitatea, Digi24 și B1TV.
- Diferența cea mai mare în funcție de receptarea TV este la nehotărâți. Aceia care se uită la A3 sau RTV sunt 44% proANAF, ceilalți sunt doar 27% pro.

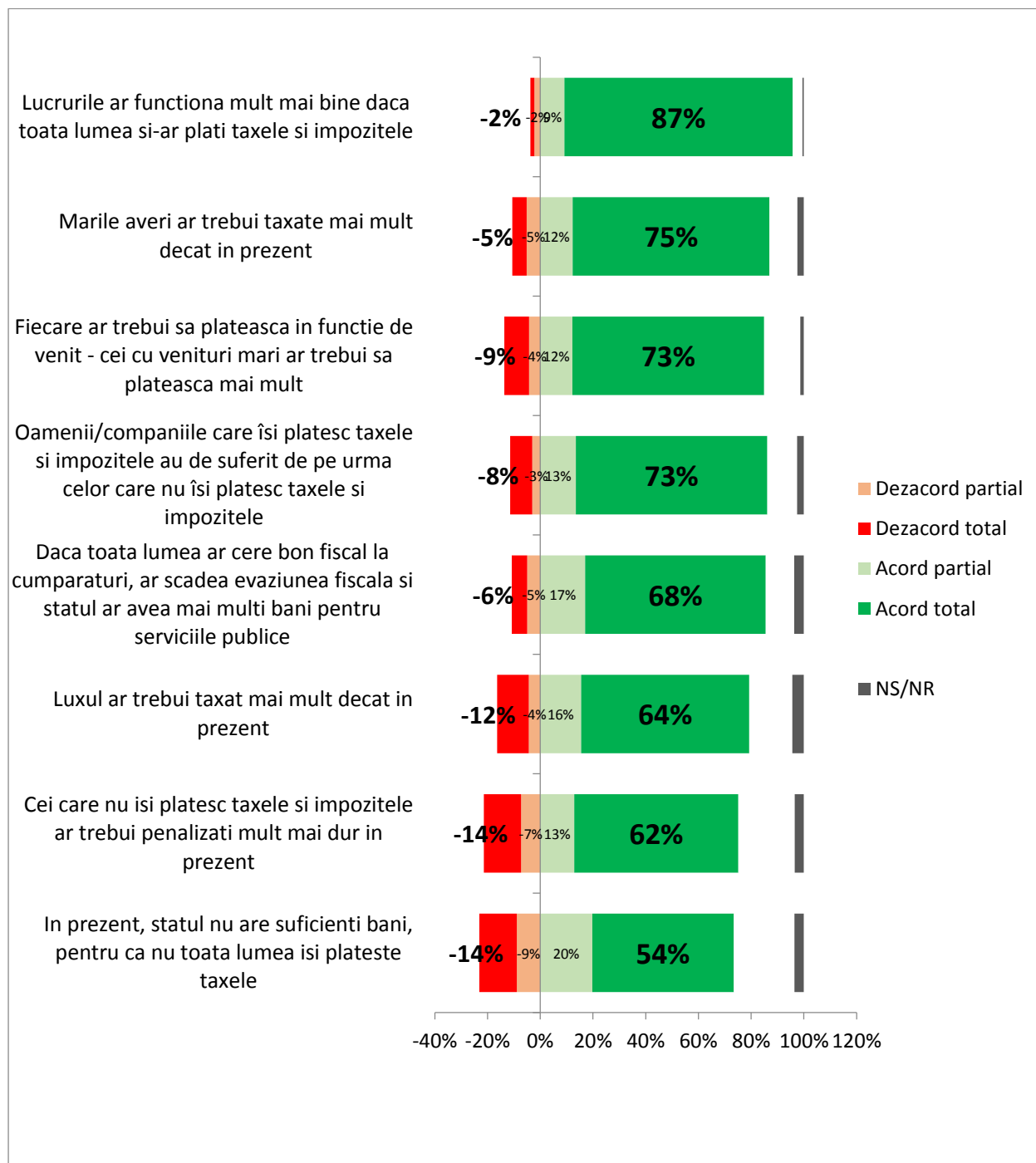

Opinii generale despre instituții ale statului. INCREDERE MAJORA în DNA

- Activitatea vizibilă din ultimii ani aduce DNA tot mai mult în topurile de popularitate, peste institutiile politice si la un nivel comparabil cu Biserica.
- De asemenea, ieșirile publice ale ANAF din ultimele luni readuc instituția în atenția publicului, generând un sentiment mai degrabă pozitiv față de instituție, care apare mai bine plasată decât instituții politice mai cunoscute și indispensabile democrației (precum guvernul sau parlamentul), dar aflate într-un deficit cronic de imagine.

Atitudini despre TAXAREA DIFERENȚIATĂ

- Taxarea diferențiată are suport foarte larg: 87% marile averi, 85% impozit progresiv, 82% taxarea luxului. Acest nivel poate fi rezultatul unor stereotipuri consolidate în timp (spre exemplu, că cei care au reușit să se îmbogățească în acești 25 de ani au făcut-o pe căi ilicite), dar ele reflectă și o dorință a unei largi categorii de public de a simți egalitatea în fața legii și un tratament echitabil, în funcție de venituri. Nu a fost

măsurat sentimentul de nedreptate explicit, ci doar modul în care oamenii se raportează la afirmații aparent de bun-simt.

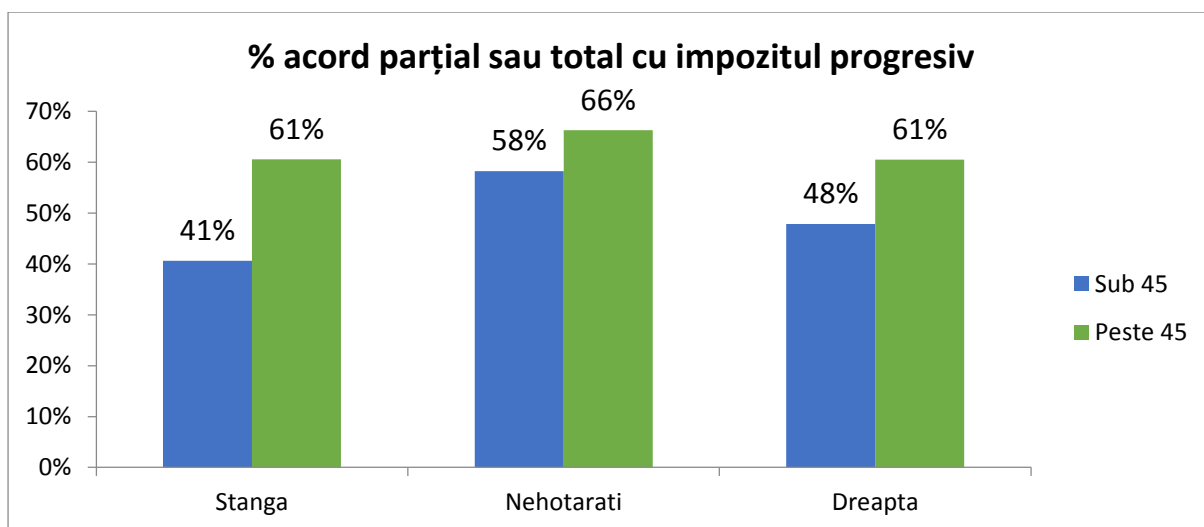
- Din perspectiva autorității statului, este util de știut că mișcarea anti-taxe/ pro-evaziune este destul de slabă, sub 5% nu sunt de acord că lucrurile ar funcționa mai bine dacă toți și-ar plăti taxele și impozitele.
- 6 din 10 români susțin puternic pedepse mai dure pentru neplata taxelor, 2 din 10 nu susțin acest lucru.

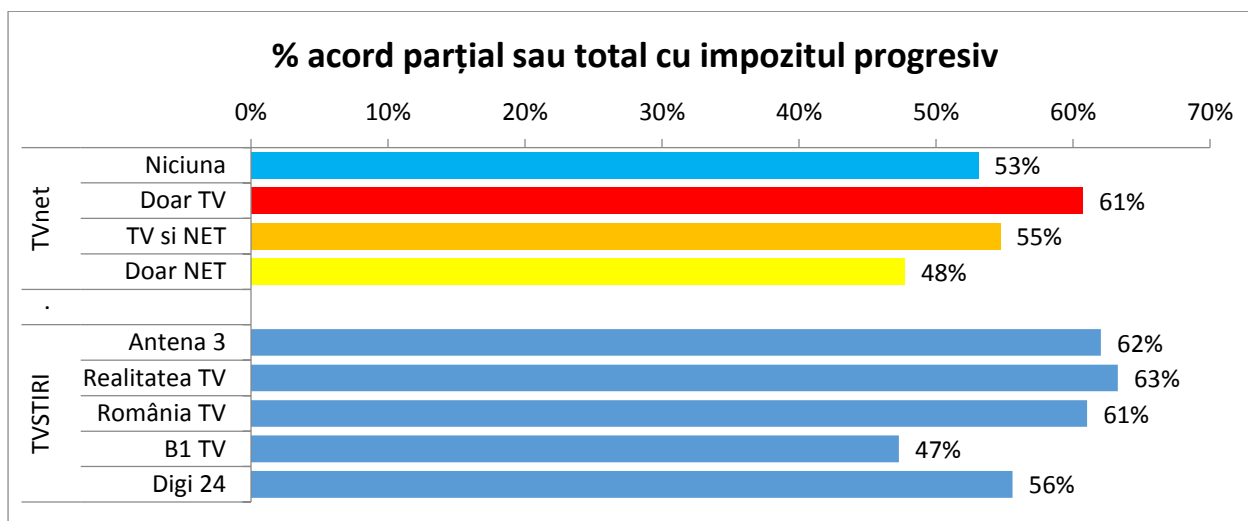
ARGUMENT ANTI-INEGALITATE

Necesitatea taxării marilor proprietăți poate fi justificată în termenii unor politici progresiste, dar nu numai: în condițiile creșterii inegalității, nici un sistem social nu este stabil pe termen mediu și lung.

Taxarea diferențiată sau taxarea suplimentară a marilor averi se justifică în termenii menținerii unui echilibru relativ în societate (sărăcia nu este calculată absolut, ci la nivelul societății de referință).

- 4 din 10 români susțin total orice formă de impozit progresiv (inclusiv taxarea averilor și a luxului), alți 2 din 10 îl susțin puternic și doar 2 români din 10 sunt în dezacord.
- Dezacordul este mai puternic printre intelectuali (35% din ei), în București (36%), în orașele mari (26%) și printre cei care votează cu dreapta (28%).
- Acordul total apare mai ales la muncitori (46%) și la cei care nu votează (47%), dar și la pensionari.
- Există o corelație cu clasa de venit, dar nu este decisivă: o treime din cei cu venituri peste medie susțin total impozitul progresiv, alți 20% îl susțin parțial, mai puțină susținere decât printre săraci, dar tot una consistentă.
- Nu există variații în funcție de gen.

- În general, tinerii susțin mai puțin impozitul progresiv decât cei trecuți de 45 de ani, chiar și cei care ar vota cu stânga. Chiar și așa, aproape jumătate dintre ei susțin această impozitare, iar printre tinerii nehotărâți suportul pentru impozitul progresiv este și mai mare.
- Susținerea este maximă (61%) printre cei care urmăresc doar televiziunile și minimă (48%) printre cei care accesează doar internetul, fără TV.
- Susținere mai mare pentru impozitul progresiv la Antena 3, RTV dar și Realitatea decât la B1 sau Digi24.

EXPLICAȚIE:

Taxarea progresivă poate fi necesară, la fel ca și taxarea marilor averi, tocmai datorită faptului că supozițiile cu privire la rolul major al marilor proprietăți în dezvoltarea economiei s-au dovedit false, pe parcursul crizei: creșterea marilor averi nu are efecte directe asupra consumului, creșterii economice sau locurilor de muncă, mărirea acestui capital favorizând însă puternic tranzacțiile speculative.

CE FEL DE STAT AVEM?

AFIRMAȚIE : În prezent, statul nu are suficienți bani, pentru că nu toată lumea își plătește taxele.

Majoritatea consideră că statul nu are bani pentru că oamenii nu își plătesc taxele, dar 23% nu sunt de acord, gândindu-se probabil la corupție ca sursă principală a acestei situații.

Am făcut o analiză de profil, în funcție de răspunsul la această întrebare:

Dezacord (20%)	Acord parțial (25%)	Acord total (55%)
50% sub 45, 50% peste 45	40% pensionari, 25% tineri	41% pensionari, sub 25% tineri
25% intelectuali	18% intelectuali	12% intelectuali
Jumătate- direcție bună, jumătate – greșită	În general direcție bună, mulți nu pot preciza	Două treimi – direcție bună
Jumătate sunt din orașe mari, doar o treime rural	Mai mulți din București	Jumătate din rural, un sfert orașe mici, un sfert orașe mari
66% ar vota cu dreapta	55% ar vota cu dreapta	Votul pentru dreapta - doar puțin mai mare decât pentru stânga
Mai puțin dispuși să participe la alegeri	Participare crescută	Participare crescută
Cca. o treime împotriva impozitului progresiv, o treime preponderent anti-taxe, sub 50% pro-taxe	Sub o treime susțin total impozitul progresiv. Oamenii sunt fie pro-taxe, fie ambivalenți	Jumătate susțin total impozitul progresiv, doar 14% anti, 11% în general antitaxe și 62% pro-taxe
Mai puțin doresc creșterea salariilor în domeniul public, dar tot majoritatea spun da	Pentru creșterea salariilor profesorilor, mai puțin convinși de administrația publică	Mai puternic pro-ANAF, pe care îl doresc extins, pentru salarii crescute la bugetari, medici, profesori
Cam două treimi pro-TVA, mai puțin de jumătate de acord că va crește competitivitatea	Pro-TVA, aduc mai puține obiecții (de tip: doar firmele profită, vor crește alte taxe) decât celelalte grupuri, accentuează consecințele pozitive	Pro-TVA (trei sferturi), doar 10% consideră că va avea consecințe negative

- În toate grupurile acordul este mai mare decât dezacordul (care nu depășește o treime).
- Procentul de acord total scade de la pensionari, la muncitori, tineri și intelectuali, în cazul ultimilor fiind la 43%.
- Acordul total este mai prezent la votanții de stânga (două treimi) decât la cei de dreapta sau nehotărâți.

CONCLUZII

- Scăderea TVA (la alimente dar și pe caz general) este puternic apreciată de publicul de stânga, dar și de nehotărâți sau votanții mai tineri de dreapta.
- Este adevărat că o bună parte consideră că este doar o măsură electorală, iar unii oameni mai săraci cred că nu vor beneficia de pe urma acesteia, însă o scădere vizibilă a prețurilor ar putea să înlăture impresia că este o măsură populistă.
- Dictonul că toți trebuie să își plătească taxele nu este contestat aproape de nimeni.
- Discursul libertarian anti-taxe și cel liberal anti impozitare progresivă în forma sa cea mai agresivă este însușit de un procent de maxim 5%, dar cu nuanțări acesta poate ajunge la 20% din populație, în general oameni sub 60 de ani din orașe, care fie votează cu dreapta, fie nu votează.
- Majoritatea românilor și-ar dori un impozit progresiv și impozitarea averilor și luxului (chiar și cei cu mijloace financiare peste medie, studii superioare, bucureșteni, chiar dacă într-o mai mică măsură), mai ales cei mai în vârstă care au ca mijloc de informare doar televiziunea.